

LÄHTEÜLESANNE

1. KOOSTADA

Lindi looduskaitseala loodusliku veerežiimi taastamise projekt.

Rahastus: veerežiimi taastamistööd rahastatakse Euroopa Liidu Ühtekuuluvusfondi projektist "Liikide ja elupaikade soodsa seisundi ning maastike mitmekesisuse tagamine" (Projekt nr 2021-2027.2.03.23-0006).

Paiknemine: Taastamisala asub Lindi looduskaitsealal (Keskkonnaregistri kood KLO1000517) Pärnu maakonnas Kõima, Seliste, Lindi ja Kõpu külas. Tööalad asuvad looduskaitseala Metsa, Potsepa, Lindi, Kõima ja Lindi raba sihtkaitsevööndites ning Lindi ja Lindi raba piiranguvööndites.

Taastamisalal on kokku 15 kinnistut, millest 13 on Riigimetsa Majandamise Keskuse (RMK) halduses olevad riigimaad, üks eramaa ja üks Riigi Kaitseinvesteeringute Keskuse hallatav maatükk.

Objekti pindala: 780 ha

Objekti kraavivõrgu pikkus: ca 64,5 kilomeetrit

Alaga seotud maaparandussüsteemid:

Ühtegi riigi poolt hallatavat eesvoolu kavandatavatel tööaladel ei paikne. Lindi soo tööala põhjapiirile ulatub riigi poolt hallatav eesvool Lindi oja (MPS kood 6112170020000/001), aga tööalale see ei ulatu ja tööalal olevate kraavide sulgemine eesvoolu toimimist suure tõenäosusega ka ei mõjuta.

Läänepoolsete tööalade keskmise lahustüki idapiirile ulatub maaparandussüsteemi eesvool Potsepa (PÜ-79) (MPS kood 6112170020120/00), millest u 10 m pikkune lõik jääb ka kavatsuses käsitletavale tööalale.

2. EESMÄRK

- 2.1. Luua eeldused sookoosluste ja mõjutatava ala soostuvate- ja soometsade loodusliku hüdroloogilise režiimi taastumiseks.
- 2.2. Luua eeldused ja aidata kaasa sihtkooslusele iseloomuliku taimestiku liigilise koosseisu ja struktuuri säilimisele ning kujunemisele arvestades võimalusel kaitsealuste liikide elupaiga eelistustega.

3. UURIDA

- 3.1. Kõikidel aladel kaardistada kraavid ja kraavivallid. Tellija võib nõuda olulist mõju omavate kraavide täppismõõdistust. Mõõdistatavad kraavid fikseeritakse uurimistööde eelsel koosolekul.
- 3.2. Kaardistada kraavilõikude seisund lähtuvalt nende võimest mõjutada ümbritseva sookoosluse veetaset, võttes aluseks järgnevad kraavide seisukorra hindamisklassid:
  - a) **Funktsioneeriv kraav:** kraav on vähemalt 0,5 m sügav, säng on voolutakistustest hoolimata lahti ning juhib vett soost välja. Lähitulevikus (10 aastat) pole ette näha kraavi kuivendava funktsiooni olulist vähenemist.
  - b) **Amortiseerunud kraav:** kraavis esineb voolutakistusi sellisel hulgal, et vee äravool kraavi kaudu on episoodiline. Kraavi toimimiseks piisab voolutakistuste eemaldamisest. Siia alla käivad ka muidu lahtised, kuid koprapaisutusega hetkel suletud kraavid. Ümbritseval alal on näha tugev kuivenduse mõju ning taassoostumine pole uuesti alanud.

- c) **Kinnikasvanud kraav:** kraav on vähemalt 80-90% ulatuses lausaliselt täis kasvanud (näiteks turbasammalt, tarnamähtaid vms), kohati on maastikul raske tuvastada. Kuivendav mõju praegusel ajahetkel väga väike. Tüüpiliselt toimub taassoostumine juba kraavi vahetus naabruses.
- 3.3. Uurida kraavipõhja setete iseloomu vähemalt 0,5 m sügavuseni, et selgitada välja turbakihi olemasolu ja iseloomu kraavi põhjas. Proovidega peab katma eri kõrgustel paiknevad kraavid või kraavide osad. Proove peab võtma mullasondiga sagedusega vähemalt 1 proov jooksva kraavikilomeetri kohta.
- 3.4. Hinnata ja kirjeldada planeeritud tegevuste võimalikku mõju projektialadest väljapoole jäävatele maadele, taristule ja infrastruktuurile.
- 3.5. Uurida ja anda hinnang tööde teostamiseks vajaliku infrastruktuuri olemasolule ja seisukorrale.

4. PROJEKTEERIDA

- 4.1. Projekteerida koostöös Tellijaga kraavide sulgemine erinevatel viisidel, et need ei toimiks edaspidi veejuhtmetena.
- 4.2. Projekteerida vajadusel, st kui see takistab projektialal asuvate kraavide sulgemist, täiendavad veejuhtmete sulgemised või ümbersuunamised, taotledes selleks vajadusel nõutavad tingimused ja kooskõlastused.
- 4.3. Projekteerida meetmed välistamiseks negatiivset mõju projektialast väljapoole jäävale taristule ja muule varale. Vajadusel tuleb selleks taotleda nõutavad tingimused ja kooskõlastused.
- 4.4. Kavandada töö teostamiseks vajalikud infrastruktuuri tööd.

5. ERITINGIMUSED

- 5.1. Tööd toimuvad kooskõlas Lindi looduskaitseala kaitse-eeskirja ning Lindi loodusala 2017-2026 kaitsekorralduskavaga.
- 5.2. Töö teostaja peab korraldama (sh protokollima) vähemalt 3 töökoosolekut projekteerimise ajal. Esimene koosolek tuleb korraldada enne uurimustööde algust, teine uurimustööde tulemuste tutvustamiseks ja lahenduse arutamiseks, kolmas projekteeritud lahenduse arutamiseks. Vajadusel peab olema valmis korraldama täiendavaid töökoosolekuid tellija nõudmisel.
- 5.3. Projekteerija peab korraldama projekti avalikustamise koosoleku, sh tagama kutsete avaldamise kohaliku omavalitsuse ajalehes jm meedias ning kohalikus meedias 14 päeva enne koosoleku toimumist ning tagama koosoleku protokollimise. Vajadusel võib tellija nõuda ühe täiendava avaliku arutelu korraldamist.
- 5.4. Tööde kavandamisel peab tagama mõju puudumise taastamisalaga kattuvatele või taastamisalaga piirnevatele eramaadele juhul, kui eramaa omanikud kavandatavaid tegevusi lihtkirjalikult ei kooskõlasta.

6. TINGIMUSED TÖÖDE PROJEKTILE

- 6.1. Projekt peab vastama RMK „Märgalade taastamise näidiskooseisule“.
- 6.2. RMK annab projekteerijale omapoolse sisendi (projekteerija ei pea neid osasid ise kirjutama) järgmistele RMK „Märgalade taastamise näidiskooseisule“ peatükkidele:
- a) Ptk. 2.2 Taastamistööde eesmärk;
- b) Ptk. 4.5. Kujundusraied;
- c) Ptk. 6.1. Mõju looduskaitsealastele väärtustele.
- 6.3. Projekti koosseisus esitada 1-2 leheküljeline kokkuvõte projektist eesti ja inglise keeles.
- 6.4. Lisaks p. 6.1. nimetatud näidiskooseisule nõutud digitaalsetele ruumiandmetele tuleb täiendavalt esitada:
- 6.4.1. uuritud kraavivõrk koos seotud andmetabeliga vastavalt näidiskooseisule Tabelile 1;

- 6.4.2. pinnasega (kraavivallidest või maapinnast pärinev materjal) täidetavad kraavid koos andmetabeliga (andmetabelis peab olema kajastatud kraavi ID).
- 6.5. Punktis 6.1 viidatud näidiskooseisu Lisade (ptk 8) hulgas esitada täiendavalt ülevaatekaart kogu taastamisalast koos suletavate kraavidega.
- 6.6. Projekt peab olema kooskõlas Looduskaitseaduse ning Maaparandusseadusega ja neist tulenevate õigusaktide ja normdokumentidega.
- 6.7. Iga ala kohta koostatud projekt peab lisaks p. 6.1. nimetatud näidiskooseisu komponentidele sisaldama vähemalt järgmiseid tööalaga seotud aspekte:
- alal paiknevate kraavide ajalugu;
  - kraavide seisundi kaardistus vastavalt lähteülesandes toodud metoodikale;
  - kraavide sulgemiseks valitud lahenduste selgitused;
  - vajadusel kavandatud kujundusraiate selgitused (esitatakse projekteerijale RMK poolt vähemalt 45 päeva enne projekti üleandmise kuupäeva);
  - kavandatud tööde mõju alaga külgnevatele maadele ja seal paiknevale taristule, infrastruktuurile;
  - tööde võimalikku negatiivset mõju leevendavad meetmed;
  - tööga seotud joonised peavad olema mõõtkavas 1:5000;looduses ei ole vajalik pikettide paigaldamine.
- 6.8. Kavandamisel tuleb arvestada Keskkonnaameti, MARU ja Pärnu Linnavalitsuse poolt kraavide sulgemise kavatsuse kooskõlastamisel esitatud tingimustega vältimaks tööde tulemusena tekkida võivat negatiivset mõju taristule, inimeste varale ja looduskaitsest väärtust omavatele objektidele ning liikidele.
- 6.9. Tööde projekt tuleb koostada kahes etapis:
- I etapis** teostatakse kraavide kaardistus ja antakse hinnang nende seisundile. Hinnatakse kraavide sulgemise võimalikkust lähtuvalt kraavide ülesandest ülejäänud kuivendusüsteemide suhtes. Koostatakse uurimistööde aruanne. Uurimistööde aruandega koos tuleb esitada uurimistööde käigus projektalal liikumise kohta gps-seadmega salvestatud liikumisjälg.
- II etapis** koostatakse taastamistööde projekt. Selleks kavandatakse tööprojekti detailsusega kraavide sulgemine viisil, mis vastab kõige paremini konkreetse kraavi parameetritele. Konkreetsed lahendused otsustatakse koostöös RMK-ga. Projekti dokumentatsiooni ja kaartidele kantakse ka RMK poolt etteantud kujundusraie (kui on vajadus) mahud ja piirid.
- 6.10. Projekteerimistööde uurimistööde aruanne esitatakse heaks kiitmiseks RMK looduskaitse spetsialistile (Bert Holm, bert.holm@rmk.ee).
- 6.11. Enne ametlike kooskõlastuste taotlemist Keskkonnaametilt ja MARU-lt ning arvamuse küsimist omavalitsuselt, tuleb esitada tööde projekt RMK looduskaitse spetsialistile ülevaatamiseks.
- 6.12. Tööde projekti kooskõlastamise asjasse puutuvate asutuste ja maaomanikega korraldab projekteerija.
- 6.13. Projekti ekspertiisi tellib selle vajadusel RMK.

7. LÄHTEÜLESANDE LISAD

Lisa 1. Asendiplaan.

Lisa 2. Objekti välispiiri kaardikiht.

Lisa 3. Kraavide sulgemise kavatsus.

Lisa 4. Keskkonnaameti seisukoht Lindi looduskaitseala kraavide sulgemise kavatsusele.

Lisa 5. MARU seisukoht Lindi looduskaitseala kraavide sulgemise kavatsusele.

Lisa 5. Pärnu Linnavalitsuse seisukoht Lindi LKA kraavide sulgemise kavatsusele.

8. TÖÖDE PROJEKT ÜLE ANDA

RMK looduskaitseosakonna looduskaitsetööde juhile kolmes eksemplaris paberkandjal ja digitaalselt, sh projekt tervikuna pdf formaadis ning projekti plaanid ja joonised georefereeritud pdf formaadis, kavandatud tegevused kihilise pdf formaadis, lisaks töömahtude ja -materjalide tabelid MS Excel formaadis ja projekti kaardifailid Esri shape formaadis, vastavalt lepingus toodud tähtaegadele.

9. LÄHTEÜLESANDE KOOSTAS

RMK looduskaitseosakonna looduskaitespetsialist Bert Holm.

10. KOOSKÕLASTUSED

Kooskõlastused taotleda Keskkonnaametilt, projektialale jäävate või tegevusest mõjutatud piirnevate kinnistute omanikelt. Teavitada kavandatavast tegevusest mõjutamata külgnevate kinnistute omanikke. Seisukoht küsida Lääne-Nigula vallavalitsuselt ja MARU-lt.

24.04.2024
(kuupäev)

Bert Holm
RMK looduskaitespetsialist